

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ · ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β' ΕΤΟΣ 26^ο—ΑΘΗΝΑΙ 1—15 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1912 | ΑΡΙΘΜΟΣ 1020

ΑΙ ΒΟΥΛΓΑΡΙΔΕΣ ΣΟΥΦΡΑΖΕΤΤΑΙ

Αί Βουλγαρίδες Σουφραζέται ενάγουν τους δημάρχους και την Κυβέρνησιν της χώρας των εις τὰ δικαστήρια, διότι μέχρι σήμερον ἐδιοίκησαν και διοικούν, χωρίς νά ἐκλέγωνται και από τὰς γυναίκας.

Ἡ κηταγγελία, ἡ τόσοσν πρωτότυπος και τόσοσν ἐξυπνη, στηρίζεται εις τὸ Βουλγαρικὸν Σύνταγμα, εις τὸ ὁποῖον δὲν γίνεται, φίνεται, διάκρισις μεταξύ πολιτῶν ἀνδρῶν και γυναικῶν. Καὶ αἱ Βουλγαρίδες συμπεραίνουν, ὅτι ἀφοῦ πᾶς πολίτης Βούλγαρος ἔχει δικαίωμα ψήφου, βεβαίως και αἱ Βουλγαρίδες ἔχουν τὸ δικαίωμα τοῦτο.

Εἰς τὴν κηταγγελίαν των αὐτὴν αἱ γυναῖκες της Βουλγαρίας φίνεται ὅτι ἔχουν ἐξασφαλίσει τὴν ὑποστήριξιν πολλῶν ἀνδρῶν και ἐκ των παλαιῶν και ἐκ των νέων πολιτευτῶν.

Καὶ δὲν εἶναι δισίλου παράδοξον νά μάθωμεν ἐξαφρα ὅτι αἱ Βουλγαρίδες ἐκέρδισαν τὴν δίκην των και ὅτι μετὰ τὰς γυναίκας της Φιλανδίας και της Νορβηγίας ἀπέκτησαν και αὐτὰί τρίται εις τὴν Εὐρώπην δικαίωμα ψήφου.

Πέρυσι κατὰ τὴν ὀλιγοήμερον ἐδῶ διανοήν των αἱ Βουλγαρίδες φοιτήτριαί μας εἶπαν πῶς ἐργάζονται, ὄχι μόνον ὡς γυναῖκες των γραμμάτων και ὡς ἐπιστήμονες, ἀλλὰ ἰδίως και κατ' ἐξοχὴν ὡς ὀπαδοὶ των νέων ἰδεῶν. Εἶμεθα διηρημένοι εις τρία κόμματα, εἶπεν ἡ τελειόφοιτος της νομικῆς Ἀντώνοβα. Εἰς ὀπι-

σοδρομικὰς, εις συντηρητικὰς και εις προοδευτικὰς. Αἱ προοδευτικαὶ ἔχουμεν πρόγραμμα ἀπολύτου ἰσότητος μετὰ τὸν ἄνδρα. Ἴσται ἀπέναντι τοῦ νόμου, ἀπέναντι των δημοσίων ἀξιωματῶν, ἀπέναντι των κοινωνικῶν ὑποχρεώσεων. Ἐχουμεν μετὰ τὸ μέρος μας ὅλους τους φοιτητάς, ἔλην τὴν νεολαίαν και πολλοὺς παλαιούς.

Ὅταν ἓνας ὀπισθοδρομικὸς πρωθυπουργὸς εἶδεν ὅτι ὁ ἀριθμὸς των προοδευτικῶν φοιτητριῶν ἠῆξανεν, ἠθέλησε νά μας ἀφαιρέσῃ τὸ δικαίωμα νά φοιτῶμεν εις τὸ Πανεπιστήμιον. Εὐύρετε τί ἔγεινε τότε; Ὅλοι οἱ φοιτηταὶ ἔπαυσαν νά φοιτοῦν, ἐνῶ πλοῦσιος Βούλγαρος ἔθετεν εις τὴν διάθεσίν μας μέγα ποσὸν διὰ τὴν ἴδρυσιν γυναικείου Πανεπιστημίου. Ἡ ἀπεργία των φοιτητῶν ἠνάγκασε τότε τὴν Κυβέρνησιν νά ἀρῇ τὸ ἀπαγορευτικὸν μέτρον, και αἱ ἐγγραφεῖσαι μετὰ τοῦτο φοιτήτριαί ἐδιπλάσιασθησαν.

Τίς εἶδε ἂν δὲν ἀπεργήσουν τῶρα ὑπὲρ των γυναικῶν των οἱ Βούλγαροι πολιτευταὶ;

Εἰς τόπον χωρίς παρελθόν, εις λαὸν νέον, χωρίς προλήψεις και ἀποκτηθείσας ἔξεις και πεποιθήσεις αἱ νέαι ἰδέαι εὐρίσκουν ἔδαφος κητάλληλον διὰ νά ριζοβολήσουν και νά φέρουν ὄρατίους και γερούς καρπούς.

Οἱ Βούλγαροι, λαὸς χθεσινὸς εις τὸν πολιτισμὸν, μετὰ ὅλον τὸ σφῆγος και τὴν δύναμιν της Σλαυικῆς φυλῆς των, δὲν ἀπορρίπτουν κατ' ἀρχὴν τίποτε νέον, ὅσον τολμηρὸν και παρακινδυνευμένον και ἂν φίνεται.

Ποτισμένοι και οι γεροντότεροι ακόμη από τας σοσιαλιστικές ιδέας των Ρωσικών Πανεπιστημίων, εις τα όποια έσπούδασαν, έσυνείθισαν να βλέπουν την γυναίκα εις το πλευρόν των, όχι ως οι Άνατολίται, όν κατώτερον, άλλ' έσον.

Τό Σύνταγμα των εϋθύς εξ αρχής έμοίρασεν εξ ίσου την παιδείαν εις γυναίκας και εις άνδρας με την ίδρυσιν ισχυρών δημοτικών σχολείων, γυμνασίων και επαγγελματικών σχολών.

Διά την προπαγανδιστικήν δράσιν των εις τας χώρας ως διεξεδήκουν μετεχειρίσθησαν περισσότερο την γυναίκα από τον άνδρα. Ός έπιστήμονα και δημόσιον υπάλληλον της ήνοιξαν εϋθύς εξ αρχής ευρείας τας πύλας. Και από τον συναγωνισμόν ό όποιος προέκυψεν από την αυτήν την φωτεινήν και προοδευτικήν δράσιν, οι Βούλγαροι άντελήφθησαν τί ήξίζαν αι γυναίκες των και πόσου καλού πρόξενον ήμπορούσαν να γίνουν διά την χώραν των. Ό μικροεγωϊσμός και ό μικροατομισμός δέν έχει, βλέπετε, πέρασιν εις τον νέον αυτόν τύπον.

Έκαί έσυνήθισαν να βλέπουν το γενικόν συμφέρον αδελφωμένον με το ατομικόν και την γυναίκα, παράγοντα σπουδαιότατον και αυτό και εκείνου. Με το σύνθημα του Έμπρός εις όλα και με όλα έδιπλασίασαν τας παραγωγούς δυνάμεις της χώρας των, ηύξησαν τον έν ενεργεία πληθυσμόν των διά της συμπεριλήψεως και των γυναικων των, και δι' αυτό υπερτερούν τους γειτονικούς των, λαούς και φέρονται με τήσιν όρμήν εις την πραγματοποίησην των έθνικων όνειρων των.

Δι' αυτό ακόμη αι γυναίκες των μεταξύ όλων των γυναικων του παλαιού και του νέου κόσμου εξαφνίζονται διότι εύρίσκονται έξω από την Βουλήν και από τα δημοτικά Συμβούλια και εργάζονται να εισέλθουν όχι διά της βίας, όπως κάμνουν αι σουφραζέτται της Άγγλικας, άλλ' ούτε διά παρακλήσεων και έμμεσων ενεργειών, όπως κάμνουν αι γυναίκες των άλλων λαών. Άπλούστατα, με τον νόμον τον υπάρχοντα, δυνάμει των κεκτημένων δικαιωμάτων των ως παράγοντες της όλης προόδου της χώρας των, διεκδικούν την ψήφον των και θεωρούν ένόχους και αξίους καταδίκης και τιμωρίας εκείνους, οι όποιοι, κατά την γνώμην και την αντίληψίν των, άλλά και κατά τον νόμον ακόμη τας έστέρησαν μέχρι σήμεραν αυτής.

Τί θα άπαντήσουν τα Βουλγαρικά δικαστήρια εις την μεγάλην αυτήν γυναικείαν εξέγερσιν το μαντεύομεν από τώρα. Έλέχθη ότι θα

ζητηθῆ ή γνώμη όλου του γυναικείου πληθους επί του ζητήματος αυτού και ότι σύμφωνα με το γυναικείον αυτό δημοψήφισμα θα αποφασισθῆ, εάν πρέπη ή όχι να απορριφθουν αι άγωγαι των πολύ νεωτεριστριων Βουλγαρίδων.

Τούτο δέν θα τας έμποδίση βέβαια να εξακολουθήσουν τον άγωνα των. Η νίκη των είναι ζήτημα χρόνου μόνον και φαίνεται από την καθόλου γυναικείαν κίνησιν της Βουλγαρίας ότι ή νίκη αυτή θα είναι ευεργετική διά τον νέον λαόν, ό όποιος κατώρθωσε τόσον ένωρίς και με τόσον καταπληκτικήν ταχύτητα να ακολουθήση όλα τα στάδια των πολιτισμών και των άλλων προηγμένων ακόμη λαών του κόσμου.

K. PAPPEN

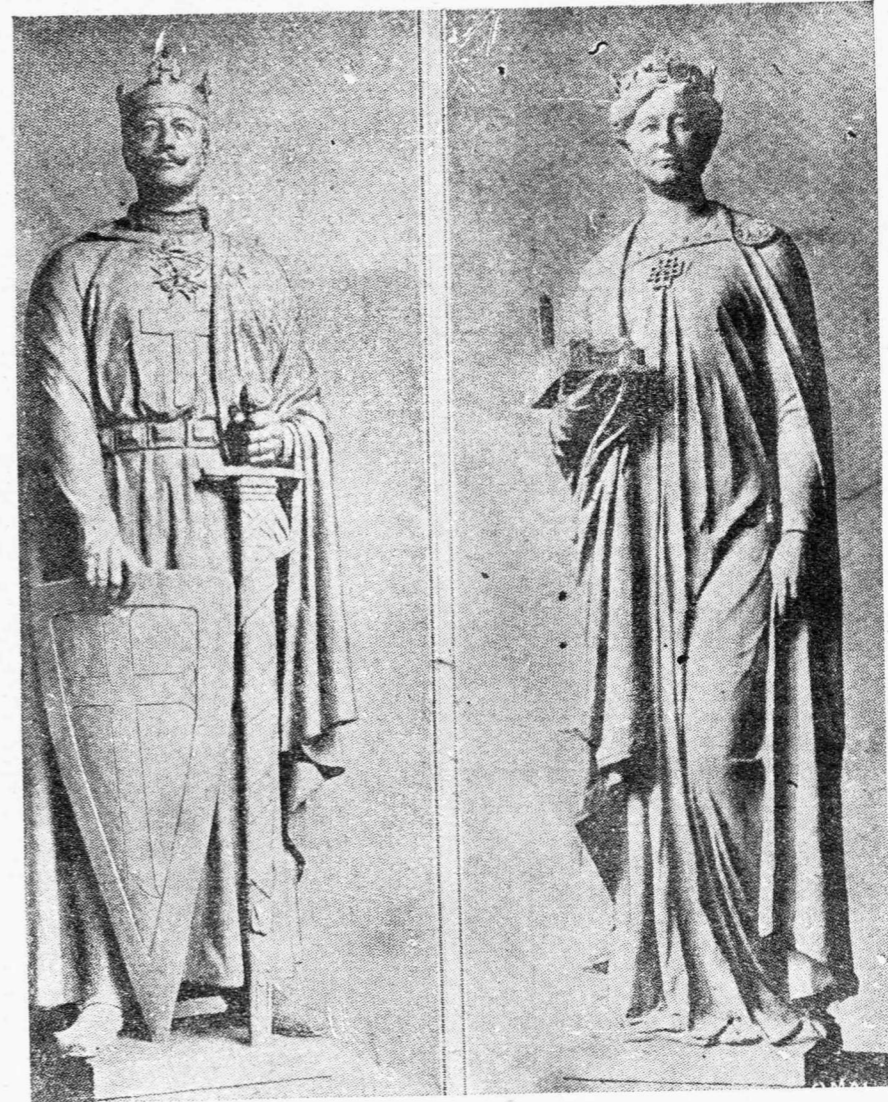
ΘΡΙΑΜΒΟΙ ΤΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ

Και αρχαιολογικά διαλέξεις από κυρίας. Μετά την θαυμασίαν από το βήματος έρμηνεύσιν και ανάλυσιν του μεγάλου τραγικού από την δε Μυρσίνη Κλεάνθους και την περι Υπατίας σοφήν όμιλίαν της κ. Ευαγγελίδου, έχομεν την εβδομάδα αυτήν και την ώραίαν όμιλίαν περι Κνωσού της διδάκτορος της φιλολογίας δος Άννης Άποστολάκη.

Αί Έλληνίδες ήρχισαν να άνέρχονται την μίαν μετά την άλλην όλες τας βαθμίδας της φιλολογικής και βαθύτατα έπιστημονικής ιεραρχίας. Είχε θεωρηθῆ πολύ και εις το αρχαιολογικόν Άγγλικόν κοινόν όταν έγνώσθη ότι ό κ. Έβανς εις τας ανασκαφάς του της Κνωσού είχεν ως συνεργάτιδα την Άγγλίδα αρχαιολόγον μίς Μπόϊ.

Τώρα ήμπορούμεν να ειμεθα με την σειράν μας διπλάσιως υπερήφανοι, διότι εις τον κ. Έβανς με τας περι Κνωσού μελέτας του προστίθεται και Έλληνίς αρχαιολόγος μελετήτρια της εξελίξεως του Κρητικού πολιτισμού, ή δις Άννα Άποστολάκη. Ίδικιτέρως δ' υπερήφανος ή Κρήτη, διότι παιδί ιδικόν της, αίμα από το αίμα της, ή νέα όμιλήτρια φαίνεται άφοσιωθείσα εις την μελέτην των θησαυρων της μεγάλης πατρίδος της, μελέτην έπιστημονικήν και εϋσυνείδητον, της όποιας δείγματα μας έδωκε προχθές από του βήματος του Λυκείου των Έλληνίδων.

Μέσα εις την αρχαιοπρεπώς στολισμένην μεγάλην αίθουσαν του Λυκείου, ή όμιλία γυναικός περι του αρχαιοτάτου της Κρήτης πο-

Ο ΚΑΙΖΕΡ ΚΑΙ Η ΑΥΤΟΚΡΑΤΕΙΡΑ
(με το επίσημον Αυτοκρατορικόν ένδυμα)

λιτισμού και ή επίδειξις διά φωτεινων εικωνων έργων τέχνης της εποχής εκείνης, προσέδιδε κάποιον ήθικόν μεγαλειον, κάποιον επίσημον κύρος εις το κέντρον αυτό της γυναικείας πνευματικής ζωής.

Τό πυκνόν άροχτήριον από εκλεκτάς κυρίας των Άθηνων και διακεκριμένους άνδρας, ών προϊστάτο ό Σ. Μητροπολίτης, δέν είχε τίποτε το κοινόν με τας συγκεντρώσεις τας κοσμικές και συχνά τόσον ξενοτρόπους.

Όλοι και όλα είχομεν μετουσιωθῆ, έξυψωθῆ εις έν ανώτερον πνευματικόν επίπεδον,

εις μίαν όμάδα υπερήφανον διά το ώραίον πολιτισμένον παρελθόν, το όποιον ή συμπαθής όμιλήτρια με τήσιν τέχνην και ποιητικήν έμπνευσιν συνεδύασε με το παρόν.

Τό Λύκειον ήμπορεί να είναι υπερήφανον τόσον διά τας ώραίας διαλέξεις του, όσον και διά την λοιπήν εργασία του. Με όσην επιτυχίαν άνέστυρεν από την έγκατάληψιν τους Έλληνικούς χορούς και τα Έλληνικά τραγούδια και τα επέβαλεν εις τον θαυμασμόν ιδικων μας και ξένων, με όσην επιτυχίαν έπαρουσίασε και τόσας Έλληνίδας έπιστήμονας, ως ρήτορας

έτειχίσθη. Οί Κρήτες έπροτίμων να είναι διηνεκώς έκτεθειμένοι εις κίνδυνους ή να περιορίσωσι τήν ζωήν των έντός τειχών. Τείχη είχαν τα στήθη των.

Άλλ' ό κ. Evans παρά τήν έλλειψιν των Κυκλωπέων τειχών δέν έσφάλη εις τους ύπολογισμούς του ως πρός τόν χώρον επί του οποίου ό Κρητικός θρύλος είχε θέσει τόν κρατικόν θρόνον του υιού της ώραίας Ευρώπης και του βασιλέως των θεών.

Σκάψες δοκιμαστικώς φρέκτα μέχρι του βράχου εύρεν άλλεπαλλήλους άλλά πολύ διαφέροντας άλλήλων συνοικισμούς.

Εύρέθη τότε πρό κόσμου άνωτέρου εκείνου, τόν όποιον είχε φαντασθή και περιγράψει πρό των άνασκαφών ή έκπληξίς του ύπήρξε μεγάλη και ή έπιτυχία του άνωτέρω των προσδοκιών του. Άλλά και πολλά προβλήματα έγεννήθησαν τότε, ών τό σπουδαιότερον τό της χρονολογίας.

Η επί του βράχου έπίχωσις είναι 12 περίπου μέτρων, έξ ών τά μέν 6.43 είναι της Νεολιθικής έποχής, τά δε 5.33 άνήκουσιν εις τους κατόπιν χρόνους. Εάν τώρα παραδεχθώμεν ότι καθ' έκάστην χιλιετηρίδα τά διά των έρωχών έκ των ύψηλοτέρων μερών κατερχόμενα χρώματα έσχημάτιζον έπίχωσιν ενός μέτρου, φθάνομεν εις τόν σεβαστόν αριθμόν των 10—12.000 έτών από της άρχής της οικίσεως της Κνωσού. Και τά εύρήματα συμφωνούσι πρός τήν ύπόθεσιν ταύτην.

Είναι γνωστόν ότι εκεί ύπου ούδέν άλλο τεκμήριον ύπάρχει διά τήν χρονολογίαν, τά άγγεία, όχι μόνον τά διαφυλαχθέντα άνέπαφα ύπό του χρόνου έχουσι μεγίστην σπουδαιότητα, άλλά και τά θραύσματα των πήλινων σκευών είναι σήμεραν πολύ χρησιμώτερα δι' ήμάς παρά ήταν άκέραια έχρησιμοποιούντο πρός διαφύλαξιν έστω και των πολυτιμότερων μύρων. Διότι δυνάμεθα να όρίσωμεν μετά πολλής πιθανότητας στηριζόμενοι επί της τεχνοτροπίας και του σχήματός των τους χρόνους της κατασκευής, έπομένως και των στρωμάτων του έδάφους επί των οποίων ταύτα ήσαν, μελετώντες αυτά έν συγκρίσει πρός τά ήδη χρονολογημένα άλλων χωρών.

Είς τήν Κνωσόν άμεσαως επί του βράχου εύρέθησαν λίθινα έργαλεία και πελέκεις και τά γνωστά χειροποίητα άγγεία της Νεολιθικής έποχής, άφ' ου ό τροχός ήτο άγνωστος.

Τά άγγεία ταύτα είναι χρωματισμένα δια βαθέως καφέ, σχεδόν μαύρου χρώματος σιλικονού και φέρουσιν άτελή τινα γεωμετρικά σχήματα δι' όξέος έργαλείου, επί των οποίων

έχει τεθή χρώμα λευκόν. Έν τούτοις ύπό τας άκόμψους και χονδροειδείς γεωμετρικάς γραμμάς κρύπτεται ποιά τις τέχνη.

Έπί των στρωμάτων της Νεολιθικής περιόδου, ήτις διήρκεσε πολλές χιλιετηρίδας εις τήν Κρήτην, ούδέν έχνος μετάλλων ύπάρχει.

Μετά της έμφανίσεως των μετάλλων άρχεται νέα μορφή πραγμάτων μεταβάλλουσα τήν ύψιν του τέως αρχαιολογικού κόσμου και παρουσιάζουσα ούχι έφάμιλλον, άλλ' άνωτερον, τουλάχιστον λόγω προτεραιότητας και πικρότητος ένα άλλον πολιτισμόν τόν κληθέντα Μινωϊκόν πολιτισμόν.

ΑΠΟ ΤΟ ΤΑΞΕΙΔΙ ΜΟΥ

Τό Evian. Πόλις λουτρών, σταθμός ύδροθεραπευτικός από τους πεντακκοσίους και τόσους που έχει ή Γαλλία, σκορπισμένους εις κάθε παρόχθιον και παραλιακήν πόλιν, και κάθε ρίζαν βουνού.

Τόσον τό εμπόριον της ύδατοθεραπείας άπειδείχθη, φαίνεται, πλουτοφόρον εις πόλεις και χωριά και ιατρούς, ώστε οπουδήποτε ανακαλυφθή μία πηγή νερού, εύθως εις μίαν ακτίνα δύο χιλιομέτρων ξεφυτρώνουν τρεις, τέσσαρες, πέντε άλλαι και ισάριθμοι, φυσικά, λουτροπόλεις.

Κοντά εις τό Contrexeville, όπου έπήγαίνα άλλοτε, ό σιδηρόδρομος σταματά κάθε τέταρτον και εις μίαν νέαν λουτρόπολιν. Martigny les bains, Vittel les bains και δέν ένθυμούμικι πόσα άλλα les bains άνθων, πλουτοτών, έχουν όνομαστά ξενοδοχεία και πάρκα και θέατρα και λέσχας και κάθε είδος διασκεδάσεως άθλητικής, με τάς όποιās προσελκύουν τόν κόσμον. Τό ίδιο γίνεται και εις τό Evian. Μέσα εις τήν μικράν πόλιν ύπάρχουν ήδη τρεις πηγαί νερών, με τό βραχώδι δέ της λίμνης έχετε τό Nyon και πάρα πέρα άλλην λουτρόπολιν.

Πρέπει να σημειωθή ότι άπότου ό άτμός επύκνωσε τήν συγκοινωνίαν ή υγεία των ανθρώπων των πόλεων έχει, φαίνεται, ύποστηφωβερής άθκρείας, οι όποϊκι δέν θεραπεύονται όπως εις τόν καλόν παλόν καιρόν με άφαιμάξεις και έμπλαστρα, άλλά με νερά.

Η μετάβασις άλλοτε από πόλεως εις πόλιν, ή εις έξοχάς άπαιτούσε τόσας δυσκολίας, τόσους μόχθους και κινδύνους και έξοδα, ώστε ή έπιστήμη περιωρίζετο εις τά δυνατά τότε όρια της επί τόπου και άποκλειστικώς δια φαρμάκων θεραπείας. Τά δωμάτια των άρρώστων

έκλείοντο τότε έρμητικά, τά ποδύλουτρα έδίδοντο ζεματιστά και συνοδευόμενα από κλείσιμον εις θερμόν σάν φούρνον δωμάτιον, και ό καθρός δροσερός άέρας και τό κρύο νερό έθεωρούντο από τους πολλούς κίνδυνος-θάνατος.

Σήμεραν τό κρύο νερό και ό δροσερός άέρας είναι ή άκμή και ή ζωή και ή υγεία, και οι λουτροπόλεις είναι τά θαυματουργά κέντρα, οι κολυμβήθραι της σωτηρίας που κρύπτουν εις τάς μυστηριώδεις πηγάς των τήν υγείαν και τήν ευτυχίαν των ανθρώπων.

Τό καλοκαίρι οι πόλεις άραιοώνονται από τους πυκνούς πληθυσμούς των και κάθε άνθρωπος που σέβεται τόν εκυτόν του και φροντίζει διά τήν υγείαν του όφείλει να περάσει τουλάχιστον δέκα πέντε ήμέρας εις μίαν λουτρόπολιν. Άλλοτε οι άνθρωποι έν γένει και χωριστά οι νέοι έθεωρούσαν έντροπήν και μειωσίαν των να ειπουν ότι πάσχουν και οι οικογένειαί εκρυπταν ως μυστικόν σχεδόν άτιμωτικόν τήν πάθησιν ενός έκ των μελών των. Τώρα νέοι και νέοι, παιδιά και γέροντες και όταν δέν πάσχουν άκόμη, έφευρίσκουν μίαν άνώδυνον άδυναμίαν, προκαλούν μίαν ιατρικήν διαταγήν, έτοιμάζουν της βαλίτζες των και φεύγουν διά τά λουτρά.

Και ένθ' άλλοτε ή πιστοποίησης μιας πηγήσεως και χρονίας μάλιστα ήτο μεγάλο εμπόδιον διά τήν άποκατάστασιν μιας κόρης, τώρα τά συνοικέσια και οι μεγαλείτεροι έρωτες κυοφορούνται μεταξύ δύο ποτηριών μεταλλικών νερών ή εις τήν αίθουσαν της άναμονής ενός ύδροθεραπευτικού μεγάρου.

Διότι οι λουτροπόλεις έχουν ύψώσει τεμένη άληθινά πλούτου και τέχνης και ευμκρείας εις τους ύποβρυχίους θεούς με τήν θαυματουργόν δύναμιν. Δέν ήξούρω άκριβώς τί ήσαν οι βωμοί του Άσκληπιού, από τους όποιους άνέβλυζε και κάποια πηγή ιαματικού αγιάσματος. "Όσα ύμως και άν έδαπνοούσαν τότε οι άνθρωποι διά να δείξουν τήν προς τόν θεόν της υγείας πίστιν των εις ώραίους ναούς, σήμεραν πολλά ύδροθεραπευτικά καταστήματα θα ήμπορούσαν να τους διεκδικήσουν τά πρωτεία.

Τήν τελειότητα αυτήν όφείλομεν εις τους βορείους λαούς, όπως εις αυτούς όφείλομεν και τάς ήλεκτροθεραπείας και τήν υγιεινήν του υπαίθρου, του καθρού άέρος και των άσκήσεων. Τά ύδροθεραπευτήρια της Σουηδίας και Νορβηγίας όμοιάζουν μαγικά παλάτια παρμηθιών. Οι Γάλλοι και οι Γερμανοί και οι μεσημβρινώτεροι άκόμη λαοί τους άντέγραψαν.

Τό κατάστημα των νερών του Evian είναι από τά τελειότερα, από τά πλέον πλούσια εις

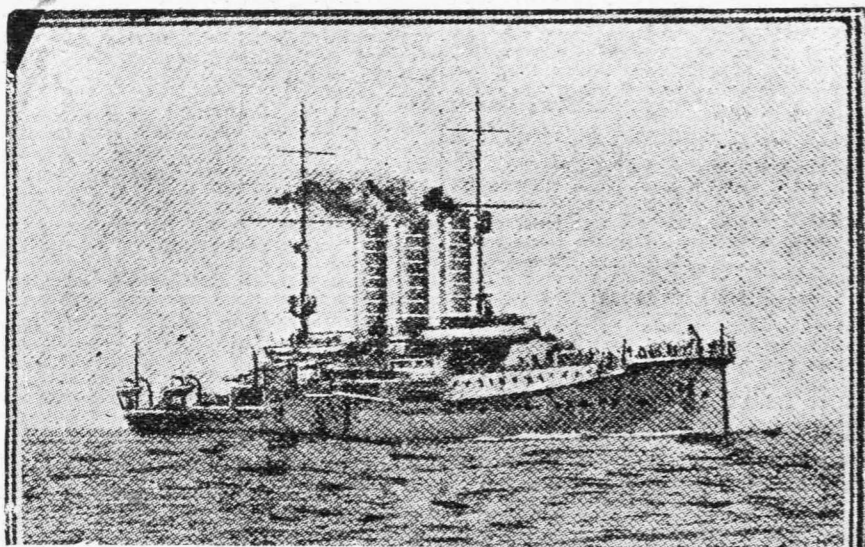
κάθε είδους ύδατοθεραπείαν, άλλά και εις αρχιτεκτονικήν και εις ρυθμόν και εις στολισμόν,

Μέσα εκεί άνθρωποι πολύσαρκοι έρχονται να άφαιρέσουν τό περιττόν λίπος του σώματος των και άνθρωποι με πληγωμένα νεφρά και στομάχια να έπουλώσουν τάς πληγάς των. Άλλά και άνθρωποι γεροί δια να φλερτάρουν, να επιδείξουν τουκλέτας και να διασκεδάσουν. Αυτοί και οι άλλοι διοργανώνουν έσπερίδας και χορούς, φοιτούν τακτικά εις τά θέατρα, τους κινηματογράφους και τάς συναυλίας, και επιχειρούν ταξειδάκια άναψυχής εις όλας τάς γειτονικάς έξοχάς.

Τό Παρίσι στέλλει έδώ τελείας όρχήστρας, τά παρίνα θέατρα πρώτης τάξεως καλλιτέχνας και τό μικρό θέατρού της λέσχης παρουσιάζει εις τιμάς λογικάς νούμερα πρώτης τάξεως. Οι καλλίτεροι τραγουδιστάι της Opera Comique και της μεγάλης όπερας άνδρες και γυναίκες έναλλάξ, οι καλλίτεροι ήθοποιοί των μεγαλειότερων θεάτρων της Γαλλίας κάμνουν τότε αυτοί και τότε εκείνοι τήν εμφάνισιν των είτε εις τά κοντσέρτα του πάρκου, είτε εις τό θέατρον. Από τήν θαυματικήν αυτήν κίνησιν δέν λείπουν και οι διαλέξεις φιλολογικάι, καλλιτεχνικάι και ρεκλαμικάι. Μεγάλαι δόξαι των δύο κόσμων δέν άπαξιούν, ένθ' κάμνουν τά λουτρά των ή περνούν ήμέρας άναπάσεως εις τό Evian, να μεταδώσουν και τά σότα των με όμιλίαν που πληρώνονται ακριβώτατα και εις τάς όποιās τρέχει ή κρέμα του διεθνούς παροικισμού των λουτρών.

Εις τό ξενοδοχείον μας έμενεν ό μεγάλος κωμικός Galipot της Γαλλικής Κωμωδίας. Είχεν έλθει εις τό Evian διά να δώση τέσσαρας παραστάσεις και διά να μελετήση τόν νέον ρόλον τόν όποιον θα ύπεδύετο εις έν έργον της κ. Rostand.

Μία Έλληνοπούλα χαριτωμένη που μένει δύο τρία τώρα χρόνια εις τό Παρίσι, με τήν μητέρα της, καλλιτεχνική ψυχή και πνεύμα άνεπτυγμένον, ή δις Προβελεγγίου έκαμεν άμέσως τήν γνωριμίαν του μεγάλου καλλιτέχνη, του σήμεραν διαδόχου του Coquelin. Άργότερον τόν έγνώρισα και έγώ. Από μίαν όμιλίαν μας διά τό Έλληνικόν θέατρον και διά τους Έλληνας ήθοποιούς θα μεταφέρω προσεχώς μερικά σημεία αξία ένδιαφέροντος, τά όποια ύως θα συντελέσω, όπως έξηγηθή ή κρίσις, τήν όποιαν ύφίσταται τελευταίως, τό Έλληνικόν σοβαρόν θέατρον.

Η ΕΙΣ ΤΟ ΑΙΓΑΙΟΝ ΝΑΥΑΡΧΙΣ ΤΟΥ ΙΤΑΛΙΚΟΥ ΣΤΟΛΟΥ

ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΙ ΤΥΠΟΙ ΤΟΥ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ

Γ'.

Ἡ δευτέρη γυναικεία μορφή, τῆς ὁποίας τὰ αἰσθημάτα θέλω νὰ παρουσιάσω εἶναι ἡ μορφή τῆς Δηϊκνεΐρας, ποῦ ἀπκντᾶ εἰς ἄλλο δρᾶμα τοῦ Σοφοκλέους, τὰς Τρχινίας.

Ὀνομάζεται τοιοῦτοτρόπως τὸ δρᾶμα ἀπὸ τὸν χορόν, τὸν ὁποῖον ἀποτελοῦν γυναῖκες τῆς Τρχίνος, πόλεως τῆς Εὐβοίας.

Ἡ κυρία ιδέα, ἡ ὁποία διευθύνει καὶ τὸ δρᾶμα αὐτὸ εἶναι πάλιν ἡ τιμωρία τῆς ὑπερηφανείας τοῦ ἀνθρώπου, ἡ ὁποία εἶναι ἔργον τῆς Νεμέσεως.

Ἀλλὰ τὴν φορὰν αὐτὴν ἡ ἐκδίκησις εἶναι ἀνάλογος πρὸς τὸν ἐγκληματίσαντα. Παρρασκευάζει εἰς τὸ θῆμά της ἕνα θάνατον ὑπεράνθρωπον ἀνάλογο πρὸς τὰ ἄθλα τοῦ ἥρωος. Κι' αὐτὸς ὁ ἥρωας εἶναι ὁ Ἡρακλῆς.

Κατὰ τὴν μυθολογίαν εἶναι ὁ ἰσχυρότερος καὶ δικαιοτέρος ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους, πλησιάζει σχεδὸν πρὸς τοὺς θεοὺς, ἀπὸ τοὺς ὁποῖους καὶ κατὰγεται, διότι εἶναι υἱὸς τοῦ Διὸς. Εἶναι σχεδὸν ἡμίθεος, ἀλλὰ πρέπει νὰ γίνῃ ὀλόκληρος θεὸς διὰ νὰ ἡμπορέσῃ νὰ παρρακαθίσῃ εἰς τὸ συμπόσιον τῶν ἀθανάτων. Πρέπει νὰ ἐργασθῇ, νὰ παλαίσῃ, νὰ νικήσῃ. Καὶ αὐτὸν ἀκριβῶς τὸν ἀγῶνα εἶναι ἡ προσωποποίησις τοῦ ἀνθρώπου, ποῦ διὰ νὰ γίνῃ ἀξίος νὰ ὑψωθῇ πρέπει ν' ἀναπτύξῃ σὲ πόλεμον ὅλας τὰς δυνάμεις του. Καὶ ὁ Ἡρακλῆς λοιπὸν ἀπὸ μικρὰν

ἡλικίαν ἀρχίζει τοὺς ἄθλους του. Πρέπει νὰ δαμάσῃ τὰ θηρία ποῦ κάθε ἕνα ἐκπροσωπεῖ καὶ μία φυσικὴν δύναμιν καὶ συγχρόνως νὰ δαγνισθῇ, σιγὰ σιγὰ νὰ γίνῃ καλύτερος. Καὶ αὐτὴ ἡ ἠθικὴ εἶναι στοὺς ἄθλους τοῦ ἄλλοτε φονεῦει ληστὰς, ἄλλοτε ἰατρῶν νόσους ἢ ἀπλῶς τὰς ἀπομακρύνει, καὶ ἀπ' αὐτὸν τὸν θάνατον ἀκόμη ἀρπάζει τὴν Ἄλκηστιν. Εἶναι ὁ τιμωρὸς τῆς ἀδικίας καὶ ὁ εὐεργέτης τῆς ἀνθρωπότητος.

Ἄλλ' αὐτὴ ἡ μεγαλόψυχος δύναμις ἔχει καὶ τὰς μακρίας της. Μεθυσμένος ἀπὸ τὴν ὄρμην τοῦ αἵματος, ποῦ τρέχει στὸ ἥράκλειο σῶμα του παραδίδεται πολλὰς φορὰς σὲ λύσσα τυφλή, σὲ ἀνήκουστη θηριωδία, εἰς τὴν ὁποῖαν τὸν ὠθεῖ καὶ ἡ ἐχθρὰ του Ἡρα. Τότε ἡ σκέψις καὶ ἡ ψυχὴ ἐξαφανίζεται ἀπ' αὐτὸν καὶ δὲν μένει παρὰ μία ὕλη μακρινῆς ποῦ σαρώνει τὸ πᾶν σὰν θύελλα. Νομίζει κανεὶς ὅτι ὅλα τὰ θηρία ποῦ ἐσκότωσε ἀναζοῦν μέσα του καὶ συσσωματωμένα ἐκδικοῦνται. Κι' οὕτω φονεῖ τοὺς φίλους του καὶ γύρω εἰς τὸν βωμὸν φονεῖ καὶ αὐτὰ τὰ παιδιὰ του.

Ἀλλὰ στὴν παρούσαν περίστασιν ἡ ἀδικία εἶναι ἀκόμη πλέον μεγάλη, ἐπειδὴ ἡ δύναμις του στηρίζεται ἐπάνω στὸν δόλο.

Ὁ Εὐρυπύλος ὁ βασιλεὺς τῆς Θεσσαλικῆς Οἰχλίας ὑπόσχεται τὴν θυγατέρα του Ἰόλην εἰς γάμον εἰς ἐκεῖνον ποῦ θὰ τὸν νικήσῃ εἰς τὸ τόξον.

Ὁ Ἡρακλῆς νικᾷ· ἀλλ' ὁ ἐπίορκος βασι-

Η ΑΝΟΙΞΙΣ
ΕΙΚΩΝ ΑΡΧΑΙΑΣ ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΩΣ

«Ω σύ, ο όποιος είσαι για μενα ο πλέον αγαπητός (είναι ή έκφρασις τής ευγνωμοσύνης της προς τον άγγελιαφόρον), πές μου ζή ό 'Ηρακλής;»

Αυτά τά λόγια μόνον ήμπορουν να μάς δώσουν τον ψυχικό κόσμο τής Δηϊκνεϊρας. Το πρώτον που έρωτᾶ είναι δια τήν ζωήν του. Είναι ή αυθόρμητος κραυγή που βγαίνει πάντοτε από τή ψυχή μας όταν κάποιος αγαπημένος μας πολύν καιρόν μάς έλειπε.

— Τόν άφῆκα ζωντανόν κι' άμυχτόν να θυιάζῃ στους θεούς για τήν τελευταία νίκη, άπαντᾶ ό Λίχας.

Αυτό άρκει εις τήν Δηϊκνεϊραν. Τήν μυστικήν χαρά της και τήν αγωνία τής συναντήσεως δέν θέλει να τήν δείξῃ. Θά τήν κρατήσει για να τήν έκχύσῃ όλόκληρον στην άγάπη της για τον θριαμβευτή.

Τό βλέμμα της πίπτει τώρα στις αίχμαλώτους, που ταπεινωμένες στεκόνται έμπρός εις τήν βασίλισσαν.

«Αυται δε προς θεού ποίκι είναι;» έρωτᾶ.

Ο Λίχας τότε διηγείται με μεγάλην παραστατικότητα τήν καταστροφή τής πόλεως και τήν αίχμαλωσίαν των γυναικων αυτων, εκ των οποίων άλλες είναι προωρισμένες δια δουλεία και άλλες ως υπηρέτριες των ιερων.

Η χαρά τής Δηϊκνεϊρας που φίνεται στα μάτια της όταν ακούῃ τον θρίαμβον του συζύγου της σβύνει γιατί φοβείται μήπως αυτή ή ευτυχία καταλήξῃ σε δυστυχία. Συγκινείται από μια μυστική αγωνία στη θεα των γυναικων αυτων που θα ταράξουν, όπως προαισθάνεται, τήν ήσυχη ζωή της. Άλλ' ή ευσπλαγγής νικά. Πρίν ή άνησυχήσῃ δια τον έξυτόν της, κλαίει τήν τύχην τους. Τα μάτια της είναι δακρυσμένα.

«Ω φίλοι, λέγει, οίκτος φοβερός με καταλαμβάνει όταν βλέπω αυτές τās δυστυχισμένες να πλανώνται σε ξένην γήν χωρίς εστία και χωρίς γονείς, οι όποιοι πρωτύτερα ήσαν ελεύθεροι και εξ ελευθέρων και ευγενων ανδρων. Ω Ζεῦ, τρόπικε, είθε ποτε να μη ἴδω με τα μάτια μου τέτοια συμφορά να ἔλθῃ εις τους απογόνους, η εαν ούτω θελήσης, ω Ζεῦ, τουλάχιστον ἄς μη συμβῇ τοῦτο εφ' ὅσον ζω». Με τήν τελευταία αυτή ευχή προσπαθει να απομακρύνῃ από τα παιδια της τήν δυστυχία με ὅλην τήν τρυφερότητα και αγωνία που αισθάνεται ή μητέρα σε κίνδυνον.

Η Ἰόλη ξεχωρίζει μέσα στο πλῆθος των αίχμαλωτιδων με τήν ευμορφία της και το ευγενικό της παράστηκ. Η Δηϊάνειρα σαν από μια προαισθησι τήν αισθάνεται διαφορε-

τική από τās άλλες. Κάποια περιέργει μαζί με κάποια αγωνία τήν τραβᾶ προς τήν αίχμαλωτον. Με μητρική καλωσύνη τής όμιλει.

«Ω δυστυχής, τίς είσαι άρα γε; Είσαι παρθένος ή μητέρα. Το πρόσωπόν σου δείχνει πως δέν ήξεύρεις τίποτε από αυτά τα πράγματα. Φχίνεσαι να ήσαι ευγενής; Λίχα, τίνοσ είναι άρα γε ή ξένη αυτή, ποιά είναι ή μητέρα της και ποιός πατήρ τήν εγέννησε. Τήν συμπαθῶ περισσότερο από ὅλας τās άλλας, αυτήν τήν παρθένον που τόσοσ υπερήφανα ύφίσταται τήν μοίρα της.»

Άπ' αυτά τα λόγια καταλαμβάνομεν ότι ή Ἰόλη δέν θα έσκυβε ταπεινωτικά το κεφάλι, άλλ' υπερήφανα θα ύψωνε το άγνό της μέτωπο.

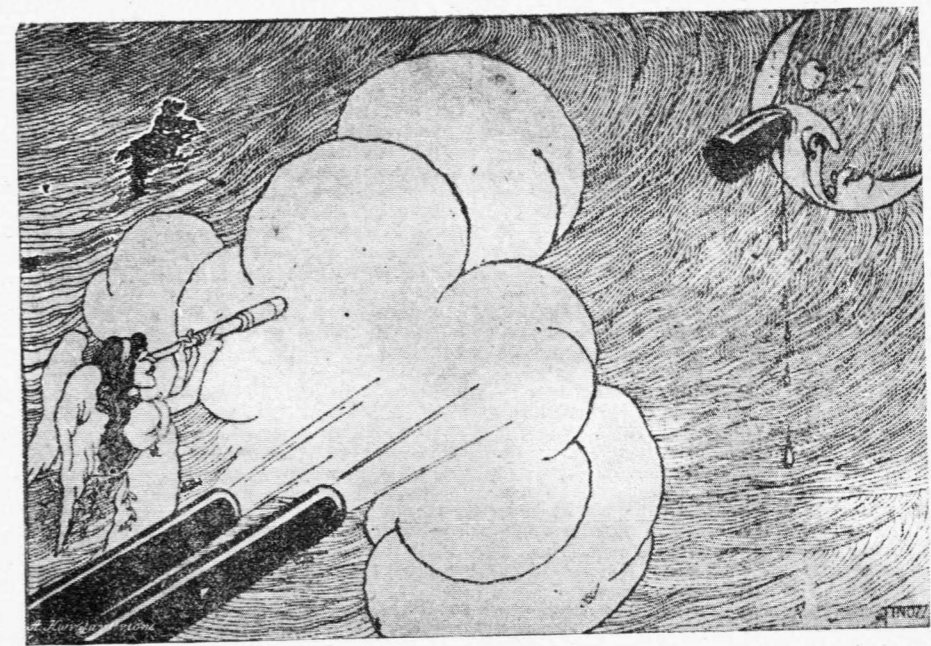
Ο Λίχας εις τήν έρώτησι τής Δηϊκνεϊρας προσπαθει να μη δώσῃ οριστικήν απάντησιν. Φοβείται αν είπῃ τήν αλήθειαν μήπως μαντεύσῃ ή Δηϊάνειρα τους σκοπούς του Ἁρακλέους. Σαν πιστός υπηρέτης άπατᾶ τήν κυρίαν του προς το συμφέρον του κυρίου του.

Η Δηϊάνειρα τότε απευθύνεται σ' αυτήν τήν ἴδια τήν Ἰόλη.

«Είπέ μας, ω δυστυχής, με το ἴδιο σου στόμα ποιά είσαι, γιατί είναι δυστυχία να μη γνωρίζομεν τίποτε.»

Άλλ' ή Ἰόλη σιωπᾶ και ή σιωπή της αυτή τή ζωγραφίζει καλύτερα από κάθε λόγο. Πρέπει να τή φαντασθούμε με μάτια γεμάτα με δάκρυα, με θλιβερό βλέμμα που τότε και τότε ζωογονείται, στενοχωρημένην, όπως ήμπορει να είναι ή έρωμένη έμπρός εις τήν νόμιμον σύζυγον. Το πρόσωπόν της δείχνει ὅλην τήν σεμνότητα μιας νέας που ενικήθηκε από τήν βία, τήν υπερηφάνεια τής βασιλοπούλας που είναι τώρα δούλη και μαζί μ' αυτά και ως ένα αίσθημα αντιζηλίας που ζυπᾶ μέσα στην άθώα ψυχή της. Πόση ευμορφία μέσα σ' αυτή τή σιωπή και πόσα άρμονικά ψιθυρίσματα συγκεχυμένων φωνων. Το σιωπηλόν στόμα της προδίδει το μυστικόν της καρδιάς της. Είναι σαν ένα πένθιμο πνεῦμα που εισέρχεται άμίλητον εις τήν οικίαν, εις τήν οποίαν πρόκειται να σπείρῃ το πένθος.

Τό υπό τον τίτλον 'Υγεία περιοδικόν του τμήματος Νοσηλείας και Υγιεινής τής Ενώσεως των Ἑλληνιδων επαρουσιάσθη τελείως ανταποκρινόμενον εις τον τίτλον του. Η διευθύντρια και αρχισυντάκτις αυτού κ. Μαρία Καλαποθάκη κατώρθωσε να περιλάβῃ εις το α'. τεῦχος τόσα ωραία και χρήσιμα πράγματα, από τα όποια ή «Εφημερίς των Κυριων» άναδημοσίευσε το τόσοσ ενδιαφέρον περι Νοσοκόμου άρθρον. Εις τήν νέαν συνάδελφον εύχόμεθα πᾶσαν πρόοδον.

Η ΕΚΚΛΙΨΙΣ ΤΟΥ ΗΑΙΟΥ

ΠΟΙΗΤΗΣ ΥΙΟΣ ΕΙΣ ΠΟΙΗΤΗΝ ΠΑΤΕΡΑ

Α'.

Τίποτε ωραιότερον και πλέον συγκινητικόν από τήν κριτικήν που δημοσιεύομεν παρά κάτω. Ο Παλαμάς υίός, ποιητής, αλλά και κριτικός με μεγάλο μέλλον, αναλύων τήν Φοινικίαν, ποίημα γραφέν από τον μεγάλο ποιητήν πατέρα του.

Η ΦΟΙΝΙΚΙΑ

«Μέσα σ' ένα περιβόλι γύρω στον ἴσκιο μιας Φοινικιάς, κάποια γαλανά λουλουδάκια, εδῶ κατάβαθα, και κει ποιδ ανοιχτά, μιλούσανε. Πέρασ' ένας ποιητής, (που πέθανε τώρα, και ρύθμισε το μίλημά του ἔτσι).

Με τ' άλλα και λιγοστά του αυτά λόγια, ο Κωσιής Παλαμάς προλογίζει στη «Φοινικία», (3) ένα από τα ποιήματά του που σήμερα θα σās μιλήσω γι' αυτό. Το λογαριάζω σαν ένα από τα πιο σημαντικά και τα ποιδ πρωτότυπα έργα του, γιατί σ' αυτό μέσα ο ποιητής μεταχειρίζεται τα γνώριά του αισθηματικο-φιλοσοφικά μοτίβα, ανταμωμένα με κάποιο άσυνήθιστο στήν ποίησή του φυσιολατρικό παρουσίασμα του έξω κόσμου και τής υπαίθριας ζωής.

«Μέσα σ' ένα περιβόλι, γύρω στον ἴσκιο μιας φοινικιάς, κάποια γαλανά λουλουδάκια μιλούσανε.» Άπάνω σ' αυτό το μίλημα

πλέκεται και το ποίημα δλόκληρο, Η «Φοινικία» είναι ένας λυρικός μονόλογος, είναι το φυσικό και συνάμα υπερφυσικό και μεταφυσικό τραγούδι, που κάποιες αδύνατες (μα και δυνατές) υπαρξες, κάποια ποδοπλάνευτα και άρρωστημένα πλάσματα, (όμως και φωτισμένα από τήν ψυχική ζωή και το αυτοεξείασμα του μέσα κόσμου,) — οι πανσέδες, — σταινουνε για τή μά τους τήν αγάπη, για τή μεγάλη Κυρά που κάτω από τον ἴσκιο της ζοῦνε, — για τή Φοινικία.

Συπνάνε μια μέρα τα λουλουδάκια μέσα στην άγκαλιά του φυσικού κόσμου, κάτω από τον ἴσκιο τής αφέντρας Φοινικιάς κι ανοίγοντας τα μάτια τους — γιατί ὅλο μάτια είναι, και, καθώς λέει ο ποιητής :

Μοιάσανε τα στοχαστικά και τ' ἄλλα μάτια.. — κι αντικρούζουνε τα θάμα της πλάσης. Και τους ερχεται το ρώτημα που ήρθε με τή σειρά του σ' ὅλων μας τα βάθη· το ρώτημα για το αίτημα του ερχομού μας και τής ζωής :
"Ω Φοινικία, μάς ξεριξεν εδῶ ένα χέρι·
Το χέρι ἔβαλε καταραμένη Μοῖρα ;
Το πήγε νους καλοπροαίρτος ; Ποιός ξέρει !
.....

Ο ἴσκιος σου είναι τής ζωής ή του θανάτου ;

Είναι καιρός αποβορχίρης' από τήν τρικυμιστή κορφή τής Φοινικιάς σιάζουν αδρές βροχοσταλίδες κ' ἔχει σιτηθή ή γιορτή του κατάχλωρου κόσμου· τα γαλανά λουλουδάκια χαιρε-

Διὰ τοῦτο τὸ μικρὸν ἐκεῖνο μέρος μεταβάλλεται ἀπὸ τοῦ ἔρκου μέχρι φθινοπώρου εἰς ἓν εἶδος παζάρι τῶν Παρισίων· μοδίσται, ράπτρικι, κομμώτρικι, ἔμποροι κομφοτεχνημάτων ἐνοικιάζουν ἐγκλίτως μαγαζιά, ὅπως ἐργαστοῦν καὶ κερδίσουν εἰς τὴν ἐποχὴν τῆς παλινοστήσεως τῶν Κροίσων.

Ἐξ ὅλων τῶν ἐκθεμάτων αἱ ἀληθινὰ δαντέλκι εἶναι τὰ μαλλον ἀξιολύματα. Μικρὰ μὲ αὐτὰς ἐκτίθενται καὶ αἱ φωτογραφίαι τῶν ἐργαζομένων αὐτὰς. Οὕτω βλέπει τις μίαν γραμμὴν 70δκ μὲ τὴν κατὰλευκον σκουφέταν τῆς καὶ τὰ γυαλιὰ ἐπὶ τῶν αὐτιῶν τῆς καλὰ ἐστηρικμέναι, νὰ ἐργάζεται μὲ θαυμασίαν δεξιότητα δαντέλας τῶν συρμῶν τοῦ εἰκοστοῦ αἰῶνος, συμπίπτει δὲ καὶ νὰ συνκνήσῃ μίαν ἀπὸ αὐτὰς κλύπτουσαν σφριγώσας ροδίνας σάρκας.

Αἱ τιμὰὶ ὅλων τῶν πραγμάτων ὑψοῦνται πολὺ, ἀλλ' ἀδιάφορον· οἱ ἀγοράζοντες δὲν δίδουν προσοχὴν, καὶ οἱ ριψοκινδυνεύοντες ἐξοκολοῦσιν κατ' ἔτος τὴν τακτικὴν πορείαν, ἀπόδειξις, ὅτι τὸ ἰσοζύγιόν των βρῖναι ἀσφαλῶς.

Πράγματι τὸ Evian, τὸ ἐκτεθειμένον μὲ τόσην χάριν ἐπὶ τῆς παραλίης τῆς λίμνης τῆς Γενεύης, εἶναι ὄρατον· ὅχι αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ τὸ χωρίον. Τὸ χωρίον εἶναι, ὅπως καὶ πολλὰ ἄλλα δικηφόρον τοῦ κόσμου μερῶν, μὲ τοὺς περισσοτέρους τῶν δρόμων τοῦ στενοῦς, μὲ σπίτικι διώροφκι. Ἀλλὰ ἔχει λαμπρά, δι' ὅλων τῶν νεωτεριστικῶν μεθόδων ἐφοδιασμένα ξενοδοχεῖα, ἔχει τὸ θαυμασίον κτίριον τῶν λουτρῶν του, τὸ ὄνομαστόν, τὸ ὁποῖον ὑπερτερεῖ πολλὰ καὶ τῆς Γαλλίας τοιαῦτα· τὸ μέγεθος, ὁ καλλωπισμός, τὸ ἀεροδίκιτον ἐν γένει τοῦ ὅλου· μὲ τὴν ἀλήθειαν, δικαίως χρίζεται τὴν φήμην του. Ἀλλ' ὅ,τι ἰδίως ὄρατον ἔχει τὸ Evian-les Bains εἶναι ἡ πλατεῖα προκυμιάκι του μὲ τὰ εὐσκιόφυλλα δένδρα τῆς. Αὐτὴ εἶναι ἡ σύρουσα τὸν κόσμον. Δὲν πηγαινούν μόνον οἱ πάσχοντες, ὅπως πῖσιν ἢ λουστοῦν εἰς τὰ νερά του, ἀλλὰ καὶ οἱ υγιέστατοι, ὅπως ἀπολαύσων τὴν λαμπρὰν θέαν αὐτῆς.

Ἡ λίμνη τῆς Γενεύης τῆς ὁποίας τὸ χρῶμα τοῦ νεροῦ δὲν ἐννοοῦν οἱ Γάλλοι νὰ παραβάλλουν μὲ κανὲν ἄλλο νερόν, τὸ χρῶμα τῆς λίμνης τῆς Γενεύης ἡμπορεῖ νὰ παραβάλλῃ τις μὲ τὰ νερά τῆς Προποντίδος· εἶναι τὸ χρῶμα τῆς θαλάσσης τῶν Πριγκηπονήσων.

Τὸ πλατύτερον μέρος τοῦ lac Léman εἶναι πρὸ τῆς Morges, καὶ τὸ βυθύτερον μεταξύ Ouchy καὶ Evian-les Bains, ὅπου καὶ φαίνεται πρᾶγματι ὁ τόπος μαγικός. Τὸ πρῶτ,

ὅταν ὁ ἥλιος ρίψῃ τὰς ἀκτῖνας του ἐπὶ τῆς χαριτωμένης λίμνης, καὶ τὸ βράδυ, ὅταν τὸ παρηγορητικὸν φῶς τῶν ἀστέρων καὶ τῆς ἀργυρᾶς σελήνης φωτίσων αὐτήν, εἶναι κόσμος μυθικός, κόσμος ὀνείρων. Τὸ Ouchy εἰς τὴν παραλίαν, καὶ ἡ Δωζάννη εἰς τὸ ὕψος φεγγυολοῦσα, τὸ Evian μὲ τὸν ψίθυρον τῶν πλατυφύλλων δένδρων του καὶ τὸν ἐλαφρὸν τῆς κόπης ἦρον τῶν πλοικρίων του γράφουσι εἰκόνα, τὴν ὁποίαν δὲν ἡμπορεῖ νὰ παραστήσῃ γραφίς. Πολλάκις ἔφευγον μακρὰν· μοὶ ἐφάνετο ὅτι εὐρισκόμεναι εἰς τὴν πατρίδα μου Κωνσταντινούπολιν εἰς μίαν ἀκτὴν τοῦ Βοσπόρου βλέπουσα τὸ ἀπέναντι μέρος· ἀλλ' ἡ φωνὴ τῆς Γαλλίδος ἡ ὁποία ἐνοικίαζε τὴν βάρκαν εἰς τοὺς θέλοντας νὰ κωπηλατήσων εἰς τὸ μυθικὸν μέρος, ἡ ἡ φωνὴ κανενὸς Γάλλου ψαρῶ, δίδοντος διαταγὰς εἰς τοὺς ψαρεύοντας, μ' ἐπανεφέρε εἰς τὴν πραγματικότηκα.

Τὸ Evian δίδει κατ' ἔτος καὶ μίαν Βενετικὴν νύκτα πρὸς τιμὴν τῶν ξένων· εἶναι μίαι πανδικισία τῶν ὀφθαλμῶν, τὴν ὁποίαν προσφέρει ἀβρῶς πρὸς αὐτοὺς. Εἰς τὴν Ἑνετικὴν πλέον ἐκείνην νύκτα μὲ τὰς διὰ πολυχρῶμων φῶτων καὶ παντοδαπῶν σχεδίων Ἑνετικὰς γονδόλας νομίζει κανεὶς ὅτι εὐρίσκειται εἰς τὰ βασίλεια τοῦ Al-Schehir καὶ τοῦ Al-Mπέν Χακίμ, λείπει μόνον ἡ Χαλιμὰ λαμβάνουσα σημεῖώσεις τῶν διηγήσεών της, διὰ τῶν ὁποίων κατῶρθωπε νὰ μεταβάλλῃ εἰς λιπαρὰν γῆν καὶ τὴν λιθίνην ψυχὴν τοῦ αἰμοβόρου τυράννου καὶ νὰ χάρισῃ τὴν ζωὴν εἰς τόσας ἀθῶας νέας, ὅπου ἤθελον ἀκόμη σφαγῆ ὑπ' αὐτοῦ.

Ὀλίγοι εἶναι οἱ ἐπισκεπτόμενοι τὸ Evian καὶ μὴ ἐπισκεπτόμενοι καὶ τὴν ὀλίγον παρέκει ὄρατικὴν ἱστορικὴν Γενεύην.

Ἡ Γενεύη

Τὸ Evian εἶναι γαλλικόν. Ἡ Γενεύη δὲν ἀνήκει πλέον εἰς τὴν Γαλλίαν, ἀλλ' εἰς τὴν γαλλικὴν ψυχὴν ἔμεινε λατρευτὴ. Δὲν ὑπάρχει Γάλλος ὁμιλῶν περὶ τῆς Γενεύης χωρὶς συμπάθειαν. Εἰς τὴν ἐκθεσιν τοῦ 1896, 60% τῶν ἐπισκεπτῶν τῆς ἐκθέσεως ἦσαν Γάλλοι. Καὶ ὁ Γενεύσιος ἐξ ἄλλου ὅ,τι τὸ γαλλικὸν συμπθετ «Petit Paris» εἶνε τὸ ἰδιαιτέρον ὄνομα τῆς· διὰ τὰ τεχνητὰ της πλεονεκτήματα καλῶς ἔχει τὸ ὄνομα τοῦτο, τὰ φυσικὰ της ὅμως εἶναι ἀνώτερα. Ἡ λαμπρά της τοποθεσία ἐπὶ τῶν ὄχθων τοῦ Ροδανοῦ, ἡ λίμνη της, ἐκτιμῆται ὡς εἶναι ἐν μέρει ἐπὶ τοῦ λόφου, μὲ τὰς ὄρατικὰς Villa της, τὰς τρεῖς γεφύρας της ἐπὶ τῶν κρουσταλλίνων νερῶν της, τὸ Quai τοῦ Mont Blanc, τὸ ὁποῖον εἶναι ἄλλος ἐπίσης μαγικήτης σύρων τὸν κόσμον.

ΣΑΠΦΩ ΚΑΙ ΦΑΩΝ

(Ἀπὸ τὴν ὀπερέτταν «Σαπφῶ» τοῦ Μπράντ καὶ Καρρὲ)

Ὅλη ἡ ἱστορία τῆς Ἑλβετίας εἶναι ἐνδικηφύρουσα. Τὰ κατορθώματα, αἱ πράξεις τῶν ἀπογόνων τούτων τῶν Κελτῶν εἶναι ἀξίαι μελέτης καὶ προσοχῆς· ἀλλ' ἡ Γενεύη φαίνεται ὡς ἡρώϊς κρατοῦσα τὴν σημεῖαν ὑψηλὰ ἀφ' ἑνὸς καὶ τὴν σπάθην ἀφ' ἑτέρου καὶ νομίζει τις ὅτι, ἀναγινώσκων ἐπισταμένως εἰς τὸ

βλέμμα της, εἰς τὸ ἐθνικὸν Μνημεῖον, ἐκεῖ εἰς τὸ «Monument National» ποῦ ἐναγκαλίζεται τὴν Helvetia, νομίζει ὅτι ἀκούει τὴν φωνὴν της, διηγουμένην θαυμάσια.

Ἡ Γενεύη εἶναι ὄρατικὴ φυσικῶς, ἀλλὰ τὸ μέγα ἱστορικὸν παρελθόν της, εἶναι ὁ ἡρώϊσμός της ὑπὲρ τοῦ δικαίου.

ραμονάς της επανάστασης τοῦ 1821 συναντήσασα ἐκεῖ τὸν ἀνεψιὸν της Γεωργάκην Τσελεπῆν, ταξιδεύοντα πρὸς προμήθειαν ἐφοδίων διὰ τὸν Κρητικὸν πόλεμον, τῷ ἐμνήστευσε τὴν μοναχοκόρην της καὶ τὸν ἐφωδίασε μὲ σημαντικὸν χρηματικὸν ποσόν, ἵνα δι' αὐτοῦ στρατολογήσῃ πολεμιστὰς διὰ τὴν Κρήτην. Πράγματι δ' ἐστρατολόγησεν ὁ Τσελεπῆς τριᾶκοντα ἄνδρας, τοὺς ὁποίους ὠδήγησεν εἰς Σφακίᾳ καὶ συνετήρει αὐτοὺς μέχρι τῆς ἐνάρεως τῶν ἐχθροπραξιῶν.

Κατὰ τὴν αὐτὴν ἱστορίαν, ὅταν τῷ 1824 ἐπεχείρησεν ὁ Ὄσμάν Πασσᾶς νὰ καταστρέψῃ τὰ Σφακίᾳ μὲ τριάκοντα χιλιάδας ἄνδρας, εὐρεθέντες οἱ Σφακίανοὶ μεμονωμένοι ἐφρόντισαν νὰ ἐξασφαλίσωσι τὰς οἰκογενεῖας των εἰς μέρη ἀπρόσιτα, ὄντες ἀσυγκρίτως ὀλιγάριθμοι ἀπέναντι τῶν πολεμίων. Τοῦρκοὶ τινες εὗρον εἰς ἀπόκεντρον ὀπὴν γραῖκν ἐγκαταλειμμένην ἐκ τοῦ γήρατος, ἣν ὠδήγησεν εἰς τὸν Πασσᾶν. Οὗτος τὴν ἠρώτησε ποῦ εἶνε οἱ Σφακίανοί, τί σκέπτονται καὶ διατί δὲν ἐστάθισαν νὰ πολεμήσωσιν ἢ μήπως σκοπεύουν νὰ προσκυνήσουν. Ἡ γραῖα ἀπήντησεν «Ἀφέντη, ἤκουσα νὰ λέγουν, ὅτι σὰν κρύψουσι τὰ κοπέλια των εἰς τὴν Γαῦδον, ἣ ὅπου καθέννας ἡμπορέσῃ, θὰ γυρίσουσιν οὔλοι μὰζ' ἡ νὰ σὰς κάμουν ὅτι δὲν σὰς ἔκμην εἰς τὸν Κατρέ καὶ εἰς τὴν Ἀμπελον, γ' ἢ θὰ ὑπάσιν εἰς τὰ Κατωμέρεια, ἐδὰ ὅπου δὲν εἶστε ἐκεῖ, νὰ πάρουν τὰ γυναικόπαιδά σας καὶ ὅσα ὀζὰ βροῦν ἐξω ἀπὸ τὰ Κάστρη.» Οἱ λόγοι οὗτοι ἐφάνησεν εἰς τοὺς Τούρκους ἀληθέστατοι. Ὁ φόβος δ' οὗτος ἀφ' ἑνὸς καὶ ἡ δεινὴ δίψα ἀφ' ἑτέρου, διότι οἱ Σφακίανοὶ κατέκοψαν ὅλους τοὺς χείρους των εἰς τεμάχια καὶ τὰ ἔριψαν εἰς τὰς δεξαμενὰς καὶ τὰ φρέατα, ἐξηνάγκασαν τοὺς πολεμίους νὰ ἐπιταχύνωσι τὴν ἐκ Σφακίων ἀναχώρησιν των ἀνευ ἀποτελέσματος.

Γ. ΑΙΚ. ΚΑΛΑΙΣΑΚΗΣ

Ἡ Ἐφημερὶς τῶν Κυριῶν ὑπενημιζοῖ εἰς τὰς κ. κ. ἀναγνώστριάς της ὅτι τὸ τεῦχος τοῦ Μαρτίου ἐξεδόθη διπλοῦν, διὰ τὴν ἐπελθοῦσαν εἰς τὴν ἔκδοσιν αὐτῆς βραδύτητα ἐνεκὸν ἀσθενείας τῆς κυρίας Κ. Παρρέν. — Καθιστὰ ἐπίσης γνωστὸν ὅτι προσφέρει τὴν κατ' αὐτὰς ἐκδιδομένην εἰκοσιπενταετηρίδα της εἰς ὅσας ἀπὸ τὰς κ. κ. ἀναγνώστριάς της ἠθέλον ἐγγράφει ἀπὸ τρεῖς ἕως πέντε νέας συνδρομητριάς εἰς τὴν Ἐφημ. τῶν Κυριῶν.

ΑΙ ΓΥΜΝΑΣΤΡΙΑΙ ΤΗΣ ΕΝΩΣΕΩΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ ΕΙΣ ΤΟ ΣΤΑΔΙΟΝ

Ἔγεινε καὶ αὐτό. Νὰ ἐπιτραπῇ δηλαδὴ εἰς μαθητριάς τῆς γυμναστικῆς ἢ συμμετοχὴ εἰς τοὺς Πανελληνίους ἀγῶνας τῆς Γυμναστικῆς εἰς τὸ Στάδιον. Ἡ ἔφορος τῆς Γυμναστικῆς τῆς Ἐνώσεως τῶν Ἑλληνίδων κ. Δέσποινα Βλαστοῦ κατάρθωσε μετὰ πάλην καὶ προσπαθείας καὶ ἐνεργείας πολλῶν ἐτῶν νὰ ἐπιτύχῃ ἐπὶ τέλους τοῦ ποθομένου.

Οἱ ἐνδοιασμοὶ, ἀποτέλεσμα τῶν προλήψεων, ποῦ θέτουν φραγμοὺς εἰς κάθε νέον καὶ ὡραῖον πρᾶγμα ἐξέλιπον. Καὶ τοιοντοτρόπως ἐπεδείχθη κατὰ τρόπον μὴ ἐπιδεχόμενον ἀμφισβήτησιν ἡ μεθοδικὴ ἐκγύμνασις τῶν μαθητριῶν τῆς Ἐνώσεως τῶν Ἑλληνίδων καὶ ἡ ὑπεροχὴ των καὶ εἰς τὸ μάθημα τοῦτο.

Ὁ κόσμος, ὁ ὁποῖος ἐννοεῖ καλλίτερα ἀπὸ τοὺς ἐπισήμους τὴν σημασίαν τῆς ἐμφανίσεως τῆς Ἑλληνίδος εἰς τὸν Ἑλληνικὸν στίβον ἐχαίρεισε μὲ ἐνθουσιώδεις ἐπευφημίας τὴν συμμετοχὴν τῶν νεαρῶν γυμναστριῶν, διὰ τὴν ὁποίαν ὀφείλονται θερμοτάτα συγχαρητήρια εἰς τὴν ἔφορον τῆς Γυμναστικῆς κ. Δέσποιναν Βλαστοῦ καὶ τὸ ὑπ' αὐτὴν συμβούλιον.

Ἡ σύγχυσις Λυκείου καὶ Ἐνώσεως Ἑλληνίδων

Μερικαὶ ἐφημερίδες κάμνουν συχνὰ σύγχυσιν μεταξὺ τῆς Ἐνώσεως τῶν Ἑλληνίδων καὶ τοῦ Λυκείου τῶν Ἑλληνίδων. Οὕτω ἐνῶ κατὰ τὴν ἐορτὴν τοῦ κινηματογράφου, τῶν γλυκισμάτων καὶ τῶν δώρων πρὸς πτωχὰ μικρὰ, τὴν ὁποίαν διοργάνωσε τὸν παρελθόντα Δεκέμβριον τὸ Λύκειον τῶν Ἑλληνίδων, εἶχεν ἀναγραφῆ παρὰ πολλῶν ἐφημερίδων ὅτι διοργάνωσεν αὐτὴν ἡ Ἐνωσις τῶν Ἑλληνίδων, τελευταίως πάλιν ὡς πρὸς τὴν γυμναστικὴν παρὰ τῆσιν τοῦ Σταδίου ἀνεγράφη παρὰ τινων ὅτι αὕτη ἐγένετο παρὰ τοῦ Λυκείου τῶν Ἑλληνίδων.

Πρώτη ἐκ τῶν Ἰδρυτριῶν πρὸ δεκαπενταετίας τῆς Ἐνώσεως τῶν Ἑλληνίδων καὶ Πρόεδρος ἐνὸς τῶν ἐνεργητικωτέρων τμημάτων της εἶμαι εὐτυχῆς καὶ ὑπερήφανος τόσον διὰ τὰς προόδους καὶ τὴν ἐθνικωτάτην ἐργασίαν αὐτῆς, ὅσον καὶ διὰ τὴν τοῦ Λυκείου, τοῦ μόλις πρὸ ἔτους ἰδρυθέντος.

Ἡ σύγχυσις τῶν ἐργασιῶν δι' ἐμὲ δὲν ἔχει λοιπὸν καμμίαν σημασίαν, ἀφοῦ ὁ σκοπὸς τῆς προόδου καὶ τῆς ἐνεργητικῆς δράσεως τῶν γυναικῶν ἐπιτυγχάνεται ἐξ ἴσου καὶ διὰ τοῦ ἐνὸς

ΝΕΑ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΑ ΚΑΠΕΛΛΑ

καὶ διὰ τοῦ ἄλλου σωματείου καὶ ἀφοῦ τὰ πλεῖστα ἐκ τῶν σπουδαιοτάτων αὐτῶν μελῶν ἀνήκουν εἴτε ὡς ἐπίτιμα, εἴτε ὡς ἐνεργὰ μέλη καὶ εἰς τὰ δύο σωματεῖα.

Ἐπειδὴ ὁμως ἐν γένει ὑπάρχουν καὶ οἱ ἀποδίδοντες διάφορον σημασίαν εἰς τὰ ζητήματα

αὐτὰ δι' αὐτὸ δηλῶ ἐπισήμως ὅτι τὸ Λύκειον τῶν Ἑλληνίδων δὲν περιλαμβάνει εἰς τὸ πρόγραμμα του οὔτε σχολὴν γυμναστικῶν κατὰ τὸ Σουηδικὸν σύστημα, οὔτε τὴν μόρφωσιν φρεβόλιαν ἢ νηπιαγωγῶν, οὔτε τὴν ἴδρυσιν νηπιαγωγείων, οὔτε τὴν σύστασιν διδασκαλείου τοῦ

στασις ἐπάνω στή σκηνή είναι τὸ θέατρον τοῦ θεάτρου πὸν παίζομ' ἐμεῖς. Καὶ ὅταν ἐπάνω στή σκηνή παρουσιάζεται μιὰ δεύτερη σκηνή, τότε εἶναι ἡ σκηνή στή τρίτη γενεά: αὐτὴ μᾶς κάνει τρεῖς φορές περισσότερη ἐντύπωση ἀπὸ τὸ καθημερινὸ παίξιμο τῆς ζωῆς μας. Μέσα σ' αὐτὰ τὰ πάθη, πού μᾶς τὰ δείχνουν ἔτσι σὲ κάποιαν ψυχικὴν ἀπόσταση καὶ πὸν στᾶλήθεια δὲν εἶναι παρὰ φωνές καὶ παντομίμες, γιὰ πρώτη φορά μαντεύομε τὶς ἀληθινὰ περιπέτειες τῆς ψυχῆς μας. Ὅσο πῖο μακριὰ φεύγομε ἀπὸ τὸν ἑαυτὸ μας, τόσο πῖο βαθιὰ βλέπομε μέσα μας. Σὰ μέσα σ' ἕναν καθρέφτη τότε ἀγναντεύομε τὶς τύχες μας.

ΕΡΓΑΣΙΑΙ ΤΟΥ ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΥ

ΤΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ

Τοῦ Λυκείου ἡ δρασις ἤρχισε νὰ ἐξκπλοῦται καὶ εἰς τὸ ἐξωτερικόν. Οἱ ὠραῖοι Ἑλληνικοὶ χοροὶ ἐχορευθῆσαν τελευταίως εἰς τὸ Πάρισι, εἰς μίαν ἐκλεκτὴν συγκέντρωσιν τοῦ καλλιτέρου κόσμου τῆς ἐκεῖ παρισιᾶς μας, καὶ ἐπιφανεστάτων μελῶν τῆς Παρισινῆς κοινωνίας.

Ἡ δις Ἠλέκτρα Παπαγεωργακοπούλου, ἡ πρώτη ἀπὸ τὰς θυμωσίας χορευτρίξ τοῦ Λυκείου τῶν Ἑλληνίδων τοῦ παρελθόντος ἔτους, μέλος τοῦ ἐκεῖ τμήματος αὐτοῦ, ἐχόρευσε μὲ ἄλλας Ἑλληνίδας χορούς Ἑλληνικοὺς καὶ ἐτραγουδήσεν Ἑλληνικὰ τραγούδια μὲ τὴν τέχνην καὶ τὴν ἐξαιρετικὴν ἐπιτυχίαν ἡ ὁποία τὴν εἶχε διακρίνει καὶ ἐδῶ. Οἱ ξένοι μεταξὺ τῶν ὁποίων κατελέγοντο καὶ δημοσιογράφοι ἐχειροκρότησαν μὲ ἐνθουσιασμόν τοὺς Ἑλληνικοὺς χορούς. Τὸ Figaro δὲ καὶ ὁ Gaulois ἀνέγραψαν μετ' ἐγκωμίων τὸ ὄνομα τῆς νεαρᾶς Ἑλληνίδος αἰδοῦ μὲ τὰ ὠραῖα μαῦρα μάτια, ἡ ὁποία ἐζητήθη κατ' ἐπανάληψιν νὰ χορεύσῃ καὶ νὰ τραγουδήσῃ καὶ τῆς ὁποίας ἡ τελεία καὶ ἄμμεμπτος ἐκτέλεσις εἰς τε τοὺς χορούς καὶ τὴν μουσικὴν εἴτε τὴν κλασικὴν, εἴτε τῶν Ἑλληνικῶν τραγουδιῶν ἔκαμε ζωηροτάτην ἐντύπωσιν.

ΠΟΛΙΤΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

Τὸ μέγα πολιτικόν γεγονός τῶν ἡμερῶν αὐτῶν εἶναι ἡ ἀφίξις Κρητῶν βουλευτῶν, ἀποφασισμένων νὰ λάβουν μέρος ὡς Ἑλληνες ἀντιπρόσωποι εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Βουλὴν. Ἡ Κυβέρνησις, ὡς λέγεται, διὰ τοῦτο ἀπεφάσισε νὰ ἀναβάλῃ τὰς ἐργασίας τῆς Βουλῆς ἐπὶ ἕνα μῆνα.

Οἱ ὑπολειφθέντες, οἱ ὅποιοι ἦσαν καὶ οἱ περισσότεροι ἐπεβιβάσθησαν μὲν Ἑλληνικοῦ ἀτμοπλοίου, ἠναγκάσθησαν ὅμως νὰ επιστρέψουν καὶ νὰ κρατηθοῦν εἰς

Κρήτην, καταδιωθέντος τοῦ Ἑλληνικοῦ ἀτμοπλοίου ὑπὸ Ἀγγλικῶν πολεμικοῦ, καὶ ἀναγκασθέντος νὰ ὑποχωρήσῃ.

Ἡ τοιαύτη ἐχθίασις τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἀσύλου ἐξήγειρε τὴν ἀγανάκτησιν τοῦ κόσμου, ὑποδεικνύεται δὲ πρὸς τὴν Κυβέρνησιν παρὰ τῶν ἐφημερίδων νὰ γίνουσι παραστάσεις πρὸς τὰς Δυνάμεις πρὸς ἰκανοποίησιν τῆς ἐθνικῆς μας ἀξιοπροπέας.

Ἄλλο ἐπίσης γεγονός ἐπισήμου ἐνδιαφέροντος εἶναι ἡ πρόσκλησις εἰς Κέρκυραν τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως κ. Ἐλευθερίου Βενιζέλου. Μ' ὄλον ὅτι δὲ ἐγράφη κατ' ἐπανάληψιν ὅτι στερεῖται πάσης πολιτικῆς σημασίας, ὅμως ἡ ὑπόδοξή τοῦ Κλίξερ πρὸς τὸν Ἑλληνα Πρωθυπουργόν καὶ αἱ συνεντεύξεις αἱ ὁποῖαι ἐπικολούθησαν δὲν φαίνονται νὰ στεροῦνται ἀπολύτως πάσης πολιτικῆς σημασίας.

Ἐξακολουθεῖ ἡ ἐκδίκασις τῶν βουλευτικῶν ἐκλογῶν παρὰ τοῦ εἰδικοῦ πρὸς τοῦτο δικαστηρίου, ὑπεβλήθη δὲ πρότασις περὶ ὀριστικῆς ἀπομακρύνσεως ἀπὸ τὰς τάξεις τοῦ ναυτικοῦ τοῦ κ. Τσουκαλά, ὅστις ὑπέβαλεν ὑποψηφιότητα βουλευτικὴν χωρὶς νὰ ζητήσῃ τὴν ἀποστοχάτευσίν του κατὰ τὸν νόμον.

ΒΙΒΛΙΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

Ὁ Θρίαμβος. Ἐμεταφέραμεν μερικὰς περικοπὰς ἀπὸ τὸ πεζὸ αὐτὸ τραγούδι τοῦ κ. Πλ. Ροδοκανάκη εἰς τὴν Ἑφημ. τῶν Κυριῶν. Διὰ νὰ ἐνοηθῇ ὅμως ἡ δύναμις τῆς ποιητικῆς συλλήψεως καὶ ὁ ὠραῖος συμβολισμὸς τοῦ ἔργου πρέπει νὰ ἀναγνωσθῇ βλόκληρον, τὸ ὁποῖον καὶ ὡς βιβλίον πολυτελείας ἡμπορεῖ νὰ ἔχη τὴν θέσιν του εἰς οἶαν δὴποτε βιβλιοθήκην.

Ὁ θησαυρὸς τῶν ἐλαιῶνων τῆς Κρήτης εἶναι ὁ τίτλος ἑνὸς βιβλιαρίου, τὸ ὁποῖον πραγματεύεται μὲ μεγάλην ἐπιμέλειαν καὶ μὲ λεπτομερεῖς στατιστικὰς πᾶν ὅ,τι σχετίζεται μὲ τὴν ἐλαιοπαραγωγὴν, τὸν ἀληθινὸν θησαυρὸν τῆς ὠραίας νήσου.

Ὁ συγγραφεὺς κ. Στ. Καλαϊσάκης, σημειώνει ἰδιτέρως τὴν συμβολὴν τῶν γυναικῶν ἐργατῶν τῆς Κρήτης εἰς τὸν παραγωγικώτατον αὐτὸν κλάδον, διότι εἰς τὴν Κρήτην, ὅπως καὶ παντοῦ ὅλαι αἱ γυναῖκες ἀνὰ χιλιάδας μαζεύουσι τῆς ἐλείας. Ὁ συγγραφεὺς τοῦ θησαυροῦ τῆς Κρήτης εἶναι γνωστὸς καὶ ἀπὸ ἄλλας μελέτας του μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ μία ἐξαιρετικῶς ἐνδιαφέροντος περὶ Ἡρωίδων τῆς Κρήτης ἣν ἀναδημοσιεύομεν.

Μουσικὴ. Παρὰ τοῦ γνωστοῦ μουσικοδιδασκάλου καὶ εἰδικῶς ἀσχοληθέντος εἰς περισυλλογὴν Ἑλληνικῶν ἀσιμάτων καὶ δημοτικῆς ἐν γένει μουσικῆς ἐκδίδεται εἰκονογραφημένον περιοδικὸν ἢ Μουσική.

Ἡ δημοσιευομένη Μουσικὴ τοῦ κ. Παχτίου εἶναι καὶ μὲ Βυζαντινοὺς μουσικοὺς χαρακτῆρας καὶ μὲ τοὺς συνήθεις, τονισμένη καὶ διὰ πιάνο Ἰπάρχει δὲ τόσος πλοῦτος καὶ ποικιλία συνθέσεων καὶ δημοσιεύσεις ἀνεκδότων συλλογῶν, ὥστε νὰ ἀποτελῇ πολῦτιμον βοήθημα εἰς τοὺς ἐργαζομένους σήμερον διὰ τὴν ἀναγέννησιν τῆς Ἑλληνικῆς μουσικῆς.

Μὲ τὸν ὀλίγον τρομακτικὸν τίτλον **Ἄδραπὴ καὶ Αἵματα** ἐξεδόθη ἐν Σάμῳ παρὰ τοῦ κ. Στεφάνου Στύγα δρᾶμα ἱστορικόν, τοῦ ὁποίου τὴν ὑπόθεσιν παρέλαβε ὁ συγγραφεὺς ἀπὸ κάποιον θρούλλον, χωρὶς ὡς λέγει, οὔτε ἴχνος νὰ ἔχη ἀνεύρει ἀπὸ αὐτὸ εἰς τὴν ἱστορίαν. Τὸ δρᾶμα πραγματικῶς πλημμυρεῖ ἀπὸ αἵματα ἀνάγεται εἰς τὴν Φράγκικην ἐποχὴν τοῦ Μωρηᾶ καὶ διεξάγεται μεταξὺ τῶν πυργοδεσποτῶν τῆς Καλαμάτας καὶ τῆς Γαστούνης.